

Η Γ' Στάση των Χαιρετισμών στην Ι.Μ. Βεροίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Χθες το απόγευμα ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων, χοροστάτησε και κήρυξε τον θείο λόγο στην Γ' Στάση των Χαιρετισμών της Υπεραγίας Θεοτόκου, στις 5:00 μ.μ. στην Ιερά Μονή Αγίας Κυριακής Λουτρού και στις 7:00 μ.μ. στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Αλεξανδρείας.

Η ομιλία του Σεβασμιωτάτου στην Ι. Μ. Αγίας Κυριακής :

«Ξένον τόκον ιδόντες, ξενωθῶ-μεν τοῦ κόσμου, τόν νοῦν εἰς οὐ-ρανόν μεταθέντες».

Ἀνάμεσα στά δεκάδες «χαῖρε» πού ἀπηύθυνε καί ἀπόψε ὁ ἱερός ποιητής τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου πρός τήν Πάναγνη Κόρη τῆς Ναζα-ρέτ καί Μητέρα τοῦ Κυρίου, ἀπηύ-θυνε καί πρός ὅλους ἐμᾶς, πού προστρέξαμε στούς ἱερούς ναούς μας γιά νά τήν ὑμνήσουμε καί νά τῆς ἐκφράσουμε τήν ἀγάπη καί τόν σεβασμό μας, μιά προτροπή καί μιά πρόσκληση. Τί μᾶς εἶπε ὁ ἱερός ὑμνογράφος; «Ξένον τόκον

ιδόντες, ξενωθῶμεν τοῦ κόσμου».

Μᾶς κάλεσε, δηλαδή, νά ἀποξε-νω-θοῦμε ἀπό τόν κόσμο βλέπο-ντας τόν ξένο, τόν παράξενο καί ἀσυνήθιστο τόκο τῆς Πανα-γίας Παρθένου, δηλαδή τόν Χρι-στό.

Καί τόν ὀνομάζει ξένο καί ἀσυ-νή-θιστο, γιατί ὁ Χριστός, ἄν καί γεν-νήθηκε ὡς ἄνθρωπος ἀπό τήν Παναγία μας, δέν ἦταν ἕνας συνη-θισμένος ἄνθρωπος, ὅπως ὅλοι ἐμεῖς, καί οὔτε γεννήθηκε μέ τόν τρό-πο πού γεννῶνται οἱ ἄν-θρω-ποι. Ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος γέν-νη-σε τόν Υἱό καί Λόγο τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τήν ἀνθρώπινη σάρ-κα καί προσέλαβε τήν ἀνθρώπινη φύση, ἀλλά δέν διατήρησε καί τή θεία του φύση. Ἔλαβε τήν ἀν-θρω-πότητα, χωρίς ὅμως νά χωρι-σθεῖ ἀπό τή θεότητα. Καί αὐτή ἡ ἔνωση τῶν δύο φύσεων στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ἔνωση πού ἔγινε ἐφικτή διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύ-ματος, κάνει τόν Υἱό τῆς Παρθέ-νου, κάνει τόν Θεάνθρωπο Κύριο, ὄντως «ξένον τόκον».

Ὅμως ὁ Θεός δέν ἔγινε ἄνθρω-πος οὔτε γεννήθηκε ἀπό τήν Πα-ναγία Παρθένο μέ αὐτόν τόν ὑπερ-φυσικό τρόπο γιά νά ἐντυπω-σιάσει τούς ἀνθρώπους. Γεννήθη-κε ὡς ἄν-θρωπος, «ἵνα θεόν τόν Ἀδάμ ἀπερ-γάσῃται». Ἐγινε ἄν-θρω-πος γιά νά κάνει τόν ἄνθρωπο θεό.

Καί πῶς γίνεται ὁ ἄνθρωπος θε-ός; Γίνεται ὅταν ἀποχωρισθεῖ ἀπό τά στοιχεῖα μετά ὅποια συνδέεται ἡ ἀνθρώπινη φύση του, ὅταν ἀπο-δε-σμευθεῖ ἀπό τόν κόσμο, ὅταν

θεω-ρεῖ τόν ἑαυτό του ξένο πρὸς τόν κόσμον.

Καί ὅπως ὁ Θεός δέν μᾶς ἔσωσε ἀπὸ τόν οὐρανόν, ἀλλὰ ἦρθε στή γῆ γιὰ νά μᾶς σώσει, καί δέν ἦρθε ἀπλῶς, ἀλλὰ «ἐκένωσεν ἑαυτὸν μορ-φήν δοῦ-λου λαβών», ἔτσι μᾶς καλεῖ καί ἐμᾶς νά ἀδειάσουμε τόν ἑαυτό μας ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα γιὰ νά οἰκειω-θοῦ-με τὰ θεῖα καί οὐ-ρά-νια, γιὰ νά μεταθέσουμε τόν νοῦ μας, ὅπως μᾶς συστήνει ὁ ἱερός ὑμνογράφος, «εἰς οὐρανόν». «Τόν νοῦν εἰς οὐ-ρανόν μεταθέντες».

Αὐτό πού καλούμεθα νά κάνου-με, δέν εἶναι νά ἐγκαταλείψουμε τόν κόσμον, ἀλλὰ τήν νοοτροπία του, τίς συνήθειες του, τὰ πάθη του, τήν ἀμαρτία, τίς δεσμεύσεις καί τίς ἐξαρτήσεις ἀπὸ τὰ ὑλικά πράγματα καί ὅσα τὰ ἀκολουθοῦν. Εἶναι νά ἀναθεωρήσουμε τίς προ-τε-ραιότητές μας, νά ἱεραρχήσουμε τοὺς στόχους μας. Νά ρωτήσουμε τόν ἑαυτό μας καί νά ἀπαντή-σου-με μέ εὐκρίνεια: τί εἶναι πιό ση-μαντικό γιὰ ἐμᾶς; ὁ κόσμος ἢ ὁ Θεός; Ἡ γῆ ἢ ὁ οὐρανός. Ἄν ἡ ἀπά-ντηση εἶναι ὁ Θεός καί ὁ οὐ-ρα-νός, ἅς ἀκολουθήσουμε τήν προ-τρο-πή τοῦ ἱεροῦ ὑμνογράφου. Ἄς στρέ--ψουμε τόν νοῦ μας στὸν οὐ-ρανόν καί ἅς τόν ἀφήσουμε νά ἀπο-μα-κρυν--θεῖ ἀπὸ τήν ἐπίδραση τῶν ἐγκοσμίων καί ὑλικῶν πραγμά-των, τῶν ἐπιθυμιῶν καί τῶν ἀδυ-ναμιῶν μας καί νά στραφεῖ πρὸς τόν Θεόν.

Αὐτό ἀκριβῶς μᾶς ὑποδεικνύει καί ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος, ἡ Πα-να-γία μας, τήν ὁποία ὑμνήσαμε καί ἀπόψε ψάλλοντας τήν τρίτη στά-ση τῶν Χαιρετισμῶν της. Ἀπὸ τήν ἡμέρα κατὰ τήν ὁποία οἱ εὐ-σε-βεῖς γονεῖς της, ὁ Ἰωακείμ καί ἡ Ἄννα, τήν παρέδωσαν στοὺς ἱε-ρεῖς τοῦ ναοῦ γιὰ νά παραμείνει στά Ἅγια τῶν Ἀγίων, ἡ Παναγία ἔζησε τήν ξενιτεία, τήν ἀπομά-κρυν-ση ἀπὸ τόν κόσμον, ὅχι τοπικά ἀλλὰ πνευματικά.

Ζοῦσε στὸν κόσμον, ζοῦσε μέσα στήν Ἱερου-σα-λήμ, ἀλλὰ δέν ἄφη-νε τόν ἑαυτό της νά ἐπηρεάζεται ἀπὸ ὅ,τι συνέ-βαινε γύρω της. Δέν ἄφηνε τόν ἑαυτό της νά ἀπα-σχο-λεῖται μέ κοσμικές μέριμνες καί φροντίδες. Εἶχε στραμμένο τόν νοῦ της πρὸς τόν Θεόν, πρὸς τόν οὐρανόν, καί αὐτό πού τήν ἐν-δι-έ-φερε ἦταν ὅχι νά ἀρέσει τοὺς ἀν-θρώπους ἀλλὰ νά ἀρέσει στὸν Θεόν· ὅχι νά εὐ-χα-ριστεῖ καί νά ἱκανο-ποιεῖ μέ τίς ἐπι-λογές της τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ νά εὐχαριστεῖ καί νά ἱκανοποιεῖ μέ τή ζωὴ της τόν Θεόν.

Καί αὕτη ἡ προσήλωση τῆς Πα-να-γίας μας στὸν Θεόν προσεῖλκυσε τήν προσοχή του καί τὴ χάρη του. Καί ἔτσι ἀναδείχθηκε «κεχαριτω-μέ-νη», ἀναδείχθηκε κατάλληλη νά φέρει στὸν κόσμον τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ καί νά γίνῃ Μητέρα τοῦ Κυ-ρίου μας καί μητέρα ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

Καί αὕτη ἡ στάση τῆς Παναγίας μας, αὕτη ἡ στροφή της πρὸς τόν οὐρανόν δέν ἦταν οὔτε προσωρινή οὔτε παροδική. Ἦταν μόνιμη, για-τί, ὅπως λέγει καί ὁ

Χριστός, «ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σου ἐκεῖ εἶναι καὶ ἡ καρδιά σου». Καί ἡ καρδιά τῆς Παναγίας μας ἦταν στραμμένη πάντοτε στόν οὐρανό, γιατί ἐκεῖ ἦταν ὁ θησαυρός, ὁ Θε-ός. Γι' αὐτό καί ὄχι μόνο «ἀνε-δεί-χθη» ἡ ἴδια «οὐρανός», ἀλλά ἀπο-δεί-χθη-κε καί «πλατυτέρα τῶν οὐ-ρα-νῶν». Καί ἐκεῖ βρίσκεται πά-ντοτε, δίπλα στόν θρόνο τοῦ Υἱοῦ της, καί δέχεται τά αἰτή-ματα τῶν ψυχῶν μας καί τήν ἀγά-πη μας, ἀλλά καί μᾶς ἀναμένει νά φθά-σου-με καί ἐμεῖς, ἀκολουθώ-ντας τό παράδειγμά της, σύμφωνα μέ τήν προτροπή τοῦ ποιητοῦ τοῦ Ἀκα-θίστου ὕμνου πού ἀκούσαμε ἀπό-ψε: «Ξένον τόκον ἰδόντες ξε-νω-θῶ-μεν τοῦ κόσμου, τόν νοῦν εἰς οὐ-ρανόν μετα-θέ-ντες».

Η ομιλία του Σεβασμιωτάτου στην Αλεξάνδρεια :

«Χαῖρε, ὀλκάς τῶν θελόντων σω-θῆναι· χαῖρε, λιμὴν τῶν τοῦ βίου πλω-τήρων».

Ἀνεξάντλητες εἶναι οἱ παρο-μοι-ώ---σεις τίς ὁποῖες χρησιμοποιεῖ ὁ ἐμπνευσμένος ποιητής τοῦ Ἀκαθί-στου Ὑμνου προκειμένου νά ἐγκω--μιάσει καί νά ὑμνήσει τήν Πα--ναγία Παρθένο, τήν Ὑπέρμαχο Στρατηγό. Καί ἀπό τίς πολ-λές πού ἀκούσαμε καί ἀπόψε, ψάλλοντας τήν τρίτη στάση τῶν Χαι-ρετισμῶν της, ἅς σταθοῦμε σέ αὐτές τίς δύο πού περιλαμβάν-νονται στόν δέκατο ἑβδομο οἶκο τοῦ Ἀκαθίστου. «Χαῖ-ρε, ὀλκάς τῶν θελόντων σω-θῆ-ναι· Χαῖρε, λιμὴν τῶν τοῦ βίου πλωτή-ρων».

Χαῖρε, τῆς λέγει ὁ ποιητής, ἐσύ πού εἶσαι τό πλοῖο γιά ὅσους θέ-λουν νά σωθοῦν. Χαῖρε, ἐσύ πού εἶσαι τό λιμάνι γιά ὅλους ἐκείνους πού πλέουν στό πέλαγος τῆς ζωῆς.

Πλοῖο καί λιμάνι ταυτόχρονα ἡ Πα-ναγία μας. Πῶς ὅμως εἶναι δυ-νατόν νά εἶναι καί τά δύο συγ-χρό-νως;

Παράδοξο γιά τήν ἀν-θρώ-πινη λο-γική, ἐφικτό ὅμως ὅταν πρό-κειται γιά τήν Παναγία Παρ-θέ-νο, στό πρό-σωπο τῆς ὁποίας συν-δυ-άστη-καν τά ἀσυνδύαστα καί συνται-ριά-σθηκαν τά ἀταίριαστα γιά τόν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Παρ-θένος καί συγ-χρόνως Μητέρα. Παρ-θένος καί πρό τόκου καί μετά τόκον. Μετέ-στη στόν οὐρανό ἀλλά δέν ἀπέστη ἀπό τή γῆ. Πρέ-σβειρα καί με-σίτρια τῶν ἀν-θρώ-πων στόν θρόνο τοῦ Υἱοῦ της ἀλλά συγχρόνως καί ἐγ-γυ--ή-τρια τῆς σωτηρίας μας. Διότι, ὅπως ψάλλει μέ ἄλλη εὐ-καιρία ὁ ἱερός ὕμνογράφος, «ἐπ'» αὐτῇ, «ἀμ--φότερα ὠκονομήθη».

Στό πρόσωπο, λοιπόν, τῆς Ὑπ-ε-ρα-γίας Θεο-τόκου συναντῶνται οἱ πιό δια-φο-ρετικές ιδιότητες ὄχι κατά ἀν-θρώ-πι-νη βούληση ἀλλά κατά θεία

οίκο-νομία, καί γι' αὐτό καί «πᾶσαι αἱ φυλαί τῆς γῆς ἀπαύστως» τήν «μεγα-λύ-νομεν». Γι' αὐτό καί δέν εἶναι σχῆμα λόγου οὔτε ὑπερβολή ὁ στίχος τοῦ Ἀκα-θί-στου Ὑμνου πού προανέφερα, καί μέ τόν ὁποῖο ἐγκωμιάζεται ἡ Ὑπεραγία Θεοτό-κος καί ὡς πλοῖο καί ὡς λιμένας.

Εἶναι ὄντως «ὀλκάς τῶν θελό-ντων σωθῆναι», γιατί ἡ Παναγία μας ἔχει τή χάρη καί τή δύναμη ἀπό τόν Υἱό της νά μεταφέρει μέ ἀσφάλεια ὅσους ἐμπιστεύονται τή ζωή τους σ' Αὐτήν στόν Υἱό της καί στή σωτηρία. Εἶναι αὐτή πού ἀνα--λαμβάνει τόν καθένα ἀπό ἐμᾶς, ὁ ὁποῖος στρέφεται πρὸς Ἑκείνη μέ σεβασμό καί ἀγάπη καί τήν ἀντι-μετωπίζει ὡς μητέρα του, καί τόν προστατεύει ἀπό τούς κιν-δύνους πού διατρέχει στό πέλαγος τῆς ζω-ῆς, τόν προφυλάττει ἀπό τίς κα-ταιγίδες τῶν θλίψεων καί τῶν δο-κιμασιῶν, τόν κρατᾷ ἀπό τό χέ-ρι γιά νά μήν παρασυρθεῖ ἀπό τά κύ-ματα τῶν πειρασμῶν, τόν στη-ρίζει μέ τήν ἀγάπη καί τίς πρε-σβεῖ-ες της καί δέν τόν ἀφήνει νά χαθεῖ καί νά ταλαιπωρηθεῖ ἀνα-ζη-τώ-ντας μό---νος του τή σωτηρία στή θά--λασσα τοῦ κόσμου.

Εἶναι ὅμως καί λιμάνι γιά ἐκεῖ-νους πού ταξιδεύουν, ὅπως τά πλοῖα μέσα στή θάλασσα. Γιατί ἡ θάλασσα δέν εἶναι πάντοτε ἤρεμη καί γαλήνια, εἶναι συχνά ταρα-γμέ-νη καί τρικυμισμένη ἀπό τόν ἄνε-μο καί τήν καταιγίδα, καί ὁ ὀρί-ζοντας εἶναι σκοτεινός καί δέν μπο-ροῦν νά διακρίνουν οὔτε τή στεριά οὔτε τίς ξέρες στίς ὁποῖες κινδυ-νεύουν νά πέσουν καί νά κατα-στραφοῦν. Γι' αὐτό καί ἀνα-ζη-τοῦν ἕνα λιμάνι γιά νά προφυ-λαχθοῦν, γιά νά ἀναπαυθοῦν, γιά νά ἀνα-λά-βουν δυνάμεις καί νά ξε-κινήσουν καί πάλι τό ταξίδι τους. Καί αὐτό τό λιμάνι εἶναι ἡ Πανα-γία μας.

Γιατί ποιός ἀπό ἐμᾶς, ὁ ὁποῖ-ος δοκιμάσθηκε ἀπό καται-γί-δες καί τρικυμίες στή ζωή του, ἀπό δυ-σκο-λίες καί προβλήματα, ἀπό ἀσθέ-νει-ες καί θλίψεις, ἀπό πειρα-σμούς καί συκοφαντίες, ἀπό τήν κακία τῶν ἀνθρώπων καί τήν πο-νηρία τοῦ διαβόλου, δέν γαλή-νευ-σε, δέν ἀναπαύθηκε, δέν αἰσθάν-θηκε τό μητρικό χέρι τῆς Πανα-γίας μας νά σφογγίζει τά δάκρυά του, νά τόν παρηγορεῖ καί νά τόν ἐνισχύει, ὅταν ἔστρεψε τό βλέμμα του πρὸς τήν ἱερή μορφή της καί γονάτισε ἐνώπιον τῆς σεπτῆς εἰ-κό-νος; Ποι-ός δέν αἰσθάνθηκε σάν νά βρῆκε τό λιμάνι πού ἀναζη-τοῦσε γιά νά ξεκουρασθεῖ καί νά συνεχίσει μέ ἀνανεωμένες τίς δυ-νάμεις τό τα-ξί-δι του;

Νά, γιατί ὁ ἱερός ὕμνογράφος ὀνομάζει τήν Παναγία μας καί πλοῖο καί λιμάνι· γιατί εἶναι καί τά δύο γιά ἐμᾶς τούς ἀνθρώπους, πού ἀγωνιζόμασθε ἀκόμη στή γῆ γιά νά φθάσουμε στόν προορισμό μας, γιά νά φθάσουμε στό ἀκύ-μα-ντο λιμάνι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκεῖ ὅπου μᾶς περιμένει καί ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος.

Ἀπευθύνοντάς της, λοιπόν, σή-με-ρα μαζί μέ τά ἄλλα χαῖρε τοῦ Ἀκα-θίστου Ὑμνου της καί τό «χαῖ--ρε, ὀλκάς τῶν θελόντων σω-θῆ-ναι· χαῖρε, λιμήν τῶν τοῦ βίου

πλωτή-ρων», ἄς αποφασίσουμε νά ἐμπι-στευθοῦμε τή ζωή μας καί τήν πνευ-ματική μας πορεία στή μη-τρι-κή ἀγάπη τῆς Παναγίας μας. Ἄς ἀξιοποιήσουμε τήν εὐκαιρία τήν ὁποία μάς προσφέρει, νά γίνει Αὕτή καί γιά μάς τό πλοῖο πού θά μάς ὁδη-γήσει στή σωτηρία μας, νά γίνει Αὕτή τό λιμάνι πού θά μάς προστατεύει καί θά μάς ἀναπαύει μέχρι νά φθάσουμε στόν τελικό προορισμό μας.

Μία μόνο προϋπόθεση ὑπάρ-χει: νά κάνουμε καί ἐμεῖς αὐτό πού ἔκα-νε σέ ὅλη τή ζωή της ἡ Πα-να-γία. Νά ὑπακούουμε στόν Υἱό της, ὅπως καί ἡ ἴδια μάς συνέ-στη-σε λέ-γοντας: «Αὐτοῦ ἀκούετε».

Καί νά εἴμεθα βέβαιοι ὅτι Ἐκείνη θά μάς ὁδηγήσει μέ ἀσφάλεια στόν Υἱό της καί μέσα ἀπό τίς δυσκο-λίες καί τίς ταραχές τῆς παρούσης ζωῆς θά μάς ἀξιώσει τῆς σω-τηρίας καί τῆς αἰωνίου μακαριότητος.